

มาตรการการขับเคลื่อนการดำเนินงานตัวชี้วัด 3.4 ร้อยละของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ (Caries Free) และความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ

Plan 66	<p align="center">แผนแม่บทประเด็น : (11) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต เป้าหมายแผนแม่บทย่อย : (110201) เด็กเกิดอย่างมีคุณภาพ มีพัฒนาการสมวัย สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพมากขึ้น</p>				สุขภาพช่องปากสตรีและเด็กปฐมวัย
คำเป้าหมาย/ตัวชี้วัด	<p align="center">1. ร้อยละ 70 ของหญิงตั้งครรภ์ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก 2. ร้อยละ 75 ของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ 3. ร้อยละ 50 ของเด็ก 3 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก 4. ร้อยละ 55 ของ เด็กอายุ 0 - 2 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก</p>				
กลุ่มเป้าหมาย	<p align="center">หญิงตั้งครรภ์ เด็กปฐมวัย 0-5 ปี สจ. สจว. หน่วยบริการสาธารณสุขทุกระดับ สพด.ทุกสังกัด ภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐ และเอกชน</p>				
กลยุทธ์	บูรณาการองค์การภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน (Partnership)	เสริมพลัง สนับสนุนการขับเคลื่อนงานอย่างยั่งยืน (Advocate)	พัฒนาระบบบริการสุขภาพที่มีคุณภาพ (Building Capacity)	ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการจัดการบริการสุขภาพ (Investment)	
มาตรการ	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยตามความร่วมมือระหว่างกระทรวงและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน บูรณาการการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัย ผ่านกลไกคณะกรรมการที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ เขตสุขภาพ จังหวัด อำเภอ ตำบล 	<ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนการขับเคลื่อนทางสังคมและรณรงค์สร้างกระแสความรู้ด้านสุขภาพ สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสุขภาพผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่ 	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับเพื่อสนับสนุนระบบบริการที่มีคุณภาพ สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ดึงแบบการจัดการบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ 	<ol style="list-style-type: none"> สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้ งานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีด้านบริการสุขภาพ พัฒนาฐานข้อมูล ระบบเฝ้าระวัง และระบบกำกับติดตามของระบบบริการสุขภาพทุกระดับ 	
โครงการ	<p align="center">โครงการสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย (ภายใต้โครงการของคลังศาสตร์และเด็กปฐมวัย 1. โครงการส่งเสริมการเกิดอย่างมีคุณภาพ 2.โครงการมหัศจรรย์ 1,000 วัน Plus สู่ 2,500 วัน 3. โครงการส่งเสริมการเจริญเติบโตและพัฒนาการเด็กปฐมวัย)</p>				
ระดับความสำเร็จ	<p align="center">ไตรมาส 1 (3 เดือน)</p> <p>ถ่ายทอดนโยบายและพัฒนาศักยภาพบุคลากรและเครือข่ายครบทุกเขต</p>	<p align="center">ไตรมาส 2 (6 เดือน)</p> <ol style="list-style-type: none"> มีแนวทางเฝ้าระวังด้านสุขภาพช่องปากในเด็กปฐมวัย พัฒนาศักยภาพบุคลากรและภาคีเครือข่ายเพื่อยกระดับบริการส่งเสริมสุขภาพ มีสื่อ แนวทาง คู่มือ เพื่อสนับสนุนระบบบริการที่มีคุณภาพ และสร้างความรอบรู้แก่หญิงตั้งครรภ์และเด็กและเด็กปฐมวัย 	<p align="center">ไตรมาส 3 (9 เดือน)</p> <p>ต้นแบบสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยด้านสุขภาพช่องปาก จังหวัดละ 1 แห่ง</p>	<p align="center">ไตรมาส 4 (12 เดือน)</p> <ol style="list-style-type: none"> ร้อยละ 70 ของหญิงตั้งครรภ์ ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก ร้อยละ 50 ของเด็กอายุ 3 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพ ร้อยละ 75 ของเด็กอายุ 3 ปี ปราศจากฟันผุ ร้อยละ 55 ของ เด็กอายุ 0 - 2 ปี ได้รับการตรวจสุขภาพช่องปาก 	

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรม	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ	หลักการ/เหตุผลที่กำหนดประเด็นความรู้	กลุ่มเป้าหมาย
1. บูรณาการการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน (Partnership)	1. ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาเด็กปฐมวัยตามความร่วมมือระหว่างกระทรวงและภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วน 2. บูรณาการการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพสตรีและเด็กปฐมวัยผ่านกลไกระบบการที่เกี่ยวข้องในระดับชาติ เขตสุขภาพ จังหวัด อำเภอ ตำบล	1. บูรณาการการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากสตรีและเด็กปฐมวัยผ่านกลไกระบบการระดับประเทศและพื้นที่ 2. สนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากสตรีและเด็กปฐมวัยผ่านความร่วมมือระหว่างกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	1. นโยบาย 4D 2. นโยบายบริการฝากครรภ์คุณภาพสำหรับประเทศไทย 3. แนวทางการดำเนินงานตำบลมหัศจรรย์ 1,000 วัน พลัส สู่ 2,500 วัน	1. กระทรวงสาธารณสุขร่วมกับ 4 กระทรวง กำหนดตัวชี้วัด ได้แก่ การส่งเสริมสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ได้มาตรฐาน ตามเกณฑ์มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยขั้นต้น เพื่อให้เกิดผลลัพธ์คือ เด็กมีพัฒนาการสมวัย สุขภาพร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์และมีสุขภาพช่องปากที่ดี กรมอนามัย จึงได้ขับเคลื่อนนโยบาย 4D (Development Diet Dental Disease) เพื่อยกระดับคุณภาพสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ไม่ผ่านการประเมินตนเองในด้านสุขภาพร่วมกับภาคีเครือข่ายเข้าไปสนับสนุนการดำเนินงานด้านพัฒนาการเด็กปฐมวัย ด้านโภชนาการ ด้านทันตสุขภาพและด้านการเจ็บป่วย 2. งานส่งเสริมสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์ เป็นหนึ่งในกิจกรรมสำคัญของบริการฝากครรภ์คุณภาพสำหรับประเทศไทย พ.ศ.2565 โดยหญิงตั้งครรภ์ที่มารับบริการฝากครรภ์ในสถานบริการที่ขึ้นทะเบียนกับ สปสช. ต้องได้บริการตรวจสุขภาพช่องปากและขัดทำความสะอาดฟัน เพื่อเป็นการเชื่อมโยงบริการและช่วยทำให้หญิงตั้งครรภ์มีสุขภาพช่องปากที่ดี ส่งต่อการมีสุขภาพช่องปากที่ดีไปสู่ลูกด้วย 3. การดำเนินงานตำบลมหัศจรรย์ 1,000 วัน พลัส สู่ 2,500 วัน เป็นการพัฒนาคุณภาพบริการโดยให้ความสำคัญกับชุมชน ท้องถิ่น และภาคีเครือข่าย ภายใต้กิจกรรมสำคัญ กิน กอด เล่น เล่า นอน ฝ้าดูฟัน ซึ่งมีแนวทางการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย ภายใต้ setting ANC WCC สพด. และชุมชน	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ ประเภทอื่นๆ
2. เสริมพลังสนับสนุนการขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยอย่าง	1. สนับสนุนการขับเคลื่อนทางสังคมและรณรงค์สร้างกระแสความรอบรู้ด้านสุขภาพ 2. สนับสนุนการมีส่วนร่วมของชุมชนด้านสุขภาพ	1. ขยายเครือข่ายสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต้นแบบด้านสุขภาพช่องปาก - เครือข่าย สพด.ต้นแบบ 77 แห่ง - ประกวดคลิปกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพช่องปากใน สพด.	1. นโยบาย 4D 2. แนวทางการคัดกรองและเฝ้าระวังโรคฟันผุในเด็กปฐมวัย	เพื่อให้ทันตบุคลากร บุคลากรสาธารณสุขสามารถจำแนกเด็กตามความเสี่ยงในการเกิดโรคฟันผุเป็นระดับสูง กลาง หรือต่ำ และหาปัจจัยหลักและปัจจัยรองที่เป็นปัญหา ทำให้สามารถหาวิธีแก้ไข ให้คำแนะนำและจัดบริการที่เหมาะสมเฉพาะบุคคล อีกทั้งมีการติดตามดูแลเพื่อไม่ให้เกิดโรคหรือลดความรุนแรงของโรคฟันผุในเด็กปฐมวัย	ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ ประเภทอื่นๆ

กลยุทธ์	มาตรการ	กิจกรรม	ประเด็นความรู้ที่ให้ผู้รับบริการ	หลักการ/เหตุผลที่กำหนดประเด็นความรู้	กลุ่มเป้าหมาย
ยั้งยืน (Advocate)	ผ่านกลไกต่างๆ ในพื้นที่	2. ติดตามการดำเนินงานด้านการส่งเสริมสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	แนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด	เพื่อให้หญิงตั้งครรภ์ และบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดูแลสุขภาพช่องปากได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการเตรียมเข้ารับบริการขณะตั้งครรภ์และรับการรักษาตามความจำเป็น	ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ ประเภทอื่นๆ
3. พัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากสำหรับหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัยที่มีคุณภาพ (Building Capacity)	1. พัฒนาศักยภาพบุคลากรทุกระดับเพื่อสนับสนุนระบบบริการที่มีคุณภาพ 2. สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ต้นแบบการจัดบริการสุขภาพที่เป็นเลิศ	1. พัฒนาแนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด	คู่มือการฝากครรภ์สำหรับบุคลากรสาธารณสุข	เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถดูแลสุขภาพช่องปากได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการเตรียมเข้ารับบริการขณะตั้งครรภ์และหลังคลอด	ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ ประเภทอื่นๆ
		2. ขับเคลื่อนงานเฝ้าระวังและกิจกรรมสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในเด็กปฐมวัยในหน่วยบริการสาธารณสุข	ระบบเฝ้าระวังทันตสุขภาพและปัจจัยเสี่ยง	เป็นระบบที่ใช้ในการกำกับ ติดตาม ประเมินสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย	
		3. พัฒนาการจัดบริการด้านสุขภาพช่องปากในกลุ่มหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด	แนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด	เพื่อให้ทันตบุคลากรและบุคลากรที่เกี่ยวข้องสามารถใช้แนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอดไปใช้งานและจัดบริการได้ตามแนวทางที่กำหนด รวมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแนวทางต่อไป	
4. ส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย (Investment)	1. สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาองค์ความรู้งานวิจัย นวัตกรรม และเทคโนโลยีด้านบริการสุขภาพ 2. พัฒนาระบบข้อมูลระบบเฝ้าระวังและระบบกำกับติดตามของระบบบริการสุขภาพทุกระดับ	1. พัฒนาสื่อส่งเสริมการเข้าถึงบริการทันตกรรมและพัฒนาความรู้ด้านสุขภาพช่องปากสำหรับหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด	แนวทางการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และหญิงหลังคลอด	เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรค และการปฏิบัติตัวที่ถูกต้องของกลุ่มเป้าหมายระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอด	ประชาชน ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ผู้รับบริการ ประเภทอื่นๆ
		2. พัฒนาชุดการเรียนรู้รูปแบบ e - learning เพื่อสร้างความรู้รอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัย สำหรับครูผู้ดูแลเด็กในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	1. แนวทางการจัดอาหารบริบาลน้ำ และสร้างสุขภาวะที่ดีในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยปี 2562 2. มาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ พ.ศ. 2562 3. การเลือกใช้ผลิตภัณฑ์ผสมฟลูออไรด์เพื่อป้องกันฟันผุ	เพื่อรวบรวมเป็นข้อมูลในการสนับสนุนการดำเนินงานของครูผู้ดูแลเด็กในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการดูแลสุขภาพช่องปาก ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	